

A Veszprémi Törvényszék a „Bősze-Magyar” Ügyvédi Iroda (eljáró ügyvéd: dr. Bősze Anikó, 8200 Veszprém, Úrkút u. 8.) által képviselt **Magyarpolányi Passió Kulturális és Hagyományőrző Egyesület** (8449 Magyarpolány, Petőfi u. 4.) **felperesnek**– a Földesi-Herpai Ügyvédi Iroda (eljáró ügyvéd: dr. Herpai Gábor, 8200 Veszprém, Szabadság tér 8.) által képviselt **Magyarpolány Község Önkormányzata** (8449 Magyarpolány, Dózsa u. 6.) **alperes** ellen versenyfelügyeleti eljárás lefolytatása iránt indult perében meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A bíróság a keresetet elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 31.750,- (harmincegyezer-hétszázötven) Ft perköltséget.

A 66.000,- (hatvanhatezer) Ft feljegyzett kereseti illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen a kézbesítését követő 15 napon belül írásban, a Győri Ítéltáblának címzett, a Veszprémi Törvényszéknél benyújtható fellebbezésnek van helye.

Tájékoztatja a bíróság a feleket: a másodfokú bíróság az ítélet ellen irányuló fellebbezést tárgyaláson kívül bírálhatja el, amennyiben a fellebbezés csak a kamatfizetésre, a perköltség viselésére vagy összegére, illetve a meg nem fizetett illeték, vagy az állam által előlegezett költség megfizetésére vonatkozik; a fellebbezés csak az előzetes végrehajthatósággal, a teljesítési határidővel vagy a részletfizetés engedélyezésével kapcsolatos; a fellebbezés csak az ítélet indokolása ellen irányul; vagy a felek ezt kérték. A felek fellebbezési határidő lejártá előtt előterjesztett közös kérelmével a fellebbezés tárgyaláson kívüli elbírálása kérhető.

Az ítéltábla előtti eljárásban a jogi képviselőt kötelező az ítélet elleni fellebbezést előterjesztő fél számára. A jogi képviselője közreműködése nélkül eljáró fél perbeli cselekménye és nyilatkozata hatálytalan.

I n d o k o l á s :

A törvényszék a felek által becsatolt okiratok és nyilatkozataik alapján az alábbi **tényállást** állapította meg.

Magyarpolány községben az 1993. évben kezdődött a passiójátás hagyománya. A 2013. év kivételével minden évben - kezdetben a húsvéti, később a pünkösdi időszakban - került előadásra a passiójáték a Kálvária-dombon. Az előadások helyszínéül szolgáló Magyarpolány 685. és 699. hrsz-ú ingatlan egyházi tulajdonban áll, annak vagyongazdálkodója az alperes. Az 1993-2000. közötti időszakban a különböző társulatok által különböző címenek - többek között Polányi Passió címen - előadott passiójáték szervezője és finanszírozója az alperes volt. 2001-ben Tömöry Péter író és Bakos Árpád zeneszerző megalkotta a Magyarpolányi Passió című művet, melynek végleges változata 2004-ben készült el. A mű 2001-ben az alperes szervezésében került bemutatásra a Polányi Passió elnevezésű rendezvény keretében, melyet az alperes az Europassió Szövetség tagjainak támogatásából, pályázati forrásból és saját költségvetéséből finanszírozott.

A Veszprém Megyei Bíróság a 2001. október 25. napján kelt, 2001. november 16. napján jogerőre emelkedett végzésével vette a felperest nyilvántartásba. A felperes alapító okiratban rögzített célja „a Polányi Passió megrendezésének, szervezésének, lebonyolításának, népszerűsítésének és mindezekkel kapcsolatos feladatok támogatása”. Az alapító okirat rögzíti, hogy az egyesület feladatainak megvalósítása érdekében kiegészítő jelleggel vállalkozási tevékenységet folytathat, annak bevételét csak céljainak megvalósítására fordíthatja.

A 2002. és 2003. évben az alperes, majd a 2004. évtől a felperes rendezte a Polányi Passiót.

2004. június 13-án Tömöry Péter író és Bakos Árpád zeneszerző, valamint a felperes szerződést kötöttek, melyben rögzítették, hogy a szerzők 2001-ben megírták és a felperes rendelkezésére bocsátották a Magyarpolányi Passió című zenés irodalmi művet. Kikötötték, hogy a mű címe védett, más szöveg és más előadásforma nem viselheti a Magyarpolányi Passió címet és a mű sem adható elő máshol, csak a magyarpolányi Kálvária-dombon a község lakosai által. Kikötötték, hogy 2004-től kezdődően a mű nyilvános előadásának bevételéből a szerzőket összesen 17% illeti meg. A mű bármilyen nyilvános előadása, felvétele, sugárzása, kereskedelemben bocsátása, kiadása csak a szerzők beleegyezésével, előzetes okiratba foglalt megállapodás szerint történik. Kikötötték, hogy a mű minden nyilvánosságra kerülő anyagán (plakát, sajtóközlemény, szórólap, stb.) a Magyarpolányi Passió címet és a szerzők nevét szerepeltetni kell.

2004-től 2012-ig, valamint 2014-ben a Passiót a felperes rendezte és - ellentétében a szerzőkkel kötött felhasználási szerződésben rögzített címmel - Polányi Passió megnevezéssel közvetítette azt a nyilvánosság felé. A felperes saját rövidített neveként is a Polányi Passió nevet használta, amely a bírósági nyilvántartásba nem került bejegyzésre.

Az alperes a 2004-től 2014-ig tartó időszakban is támogatta a Passió megrendezését vissza nem térítendő támogatással, kamatmentes kölcsönökkel, munkaerő biztosításával és ingatlanok térítésmentes használatba adásával. Az alperes 2010-2012. években a passió előadások lebonyolításához szükséges fény- és hangtechnikát, valamint nézőteret szerzett be, melyet térítésmentesen a felperes rendelkezésére bocsátott.

A 2011., 2012. és 2014. évben a felek együttműködési megállapodást kötöttek, melyben rögzítették, hogy a Veszprém Megyei Értéktár kulturális örökségeként számon tartott Polányi Passiót Magyarpolány község kultúrája meghatározó elemének tartják, fenntartását és évről évre történő életre hívását kiemelten fontos feladatnak tekintik. Ennek érdekében kölcsönösen együttműködnek a passió szervezése, lebonyolítása, finanszírozása és pénzügyi elszámolása tekintetében. Az alperes vállalta, hogy ingatlanok, tárgyi eszközök és egyéb szolgáltatások térítésmentes nyújtásával támogatja a passió lebonyolítását, a felperes pedig vállalta, hogy gondoskodik a passió előadások megrendezéséről, a rendezvény megszervezéséről, annak pénzügyi lebonyolításáról elszámol. A szerződésben a felek részletesen szabályozták a felperest és az alperest terhelő kötelezettségeket, a passió finanszírozásának módját, a bevételekkel történő elszámolást. Kikötötték, hogy a felperes a jegybevétel teljes összegét befizeti az alperes számlájára. Átutalással fizetett jegyvásárlás esetében a vásárlók az átutalást közvetlenül az alperes számlájára teljesítik. Az alperes a beszedett bevételeket átutalja a felperesnek. A felperes vállalta, hogy a jegybevétel teljes összegének felhasználásáról elszámol. Kikötötték, hogy a felperes bármilyen sajtómegjelenése (televízió, rádió, újságok, internet) esetén feltünteti, hogy a Polányi Passió az alperes támogatásával valósul meg.

A 2015. évben a felek között együttműködési megállapodás nem jött létre. Az alperes új művet íratott, melyet Magyarpolányi Passió címmel, Jézus szenvedéstörténete, Magyarpolány lakosainak előadásában alcímmel hirdetett meg, a plakáton feltüntetve a mű szerzőit és a főszerepet alakító színész nevét. Az alperes honlapján, a magyarpolany.hu internetes oldalon az előadást a következő szöveggel hirdette: „Passió Magyarpolányban! Magyarpolány Község Önkormányzata az Egyházközséggel karöltve 2015-ben is passiót szervez Magyarpolányban. Az 1993-ban létrehozott Polányi Passió óta, már igazi hagyománnyá nőtte ki magát ez a meghitt esemény. A Polányiak és barátaiak idén is szorgosan készülnek a darab előadására, az idelátogató nézők öröme. Mindenkit szeretettel várunk az idej polányi passiójátékunkra!” Az alperes a honlapján feltüntette, hogy Magyarpolányban a passiójátás már 22 éves múltra tekint vissza. „A Polányi Passió már több változatban is előadásra került az évek folyamán, más-más rendezők által megálmodva, de példaértékű, ahogy Magyarpolányban, a hagyományokhoz híven színre viszik Jézus szenvedéstörténetét!” Az alperes által létrehozott Magyarpolányi Passió facebook oldalra feltöltésre kerültek a korábbi évek passió előadásairól készült képek, köztük a felperes által 2004-2014. között színre vitt mű előadásán készült képek is, melyeket a felperes felszólítására az alperes törölt a Facebook oldaláról.

Keresetével a felperes az 1996. évi LVII. törvény 2.§, 6.§ és 6/A.§ (1) bekezdése szerinti jogsértés megtörténtének megállapítását, az alperes jogsértés abbahagyására kötelezését és a további jogsértéstől való eltiltását kérte. Kérte, hogy kötelezze a bíróság az alperest, hogy nyilatkozattal adjon elégtételt a saját költségén a Veszprém megyei Napló és a Népszabadság című újságokban a következő szöveggel: „Alulírott alperes kijelentem, hogy

megsértettem a felperes személyiségi jogait azáltal, hogy a Magyarpolányi Passió 2015. évi előadásának népszerűsítése, hirdetése révén azt a hamis látszatot keltem, hogy az a Tömörly Péter által megalkotott, a Veszprém Megyei Értéktár részévé tett és 2001-től 2012-ig minden évben, illetve 2014. évben előadott Polányi Passió 2015. évi folytatása.” **Kérte továbbá az alperest 500.000,- Ft sérelemdíj megfizetésére kötelezni.**

Az érvényesíteni kívánt jogot az 1996. évi LVII. törvény 2.§, 6.§, 6A/.§, 86.§-ában és a Ptk. 2:52.§-ában jelölte meg.

Az értesítvényei kívánt jog alapjául szolgáló tényként állította, hogy a köznyelvben Polányi Pasisónak is nevezett Magyarpolányi Passió című mű 2001-ben történő bemutatásának sikerére tekintettel alakult meg a felperesi egyesület 2001-ben. A mű szerzőivel 2004. június 13-án kötött szerződés alapján az előadás jogai, a nyilvánossághoz való közvetítés kizárólagos jogá a felperest illeti meg. Ezen időponttól kezdődően a felperes saját szervezésében - 2006-ig az alperes támogatásával - bonyolította az előadásokat. 2001-2012. között a Polányi Passió nyilvános főpróbákkal együtt 80 alkalommal került bemutatásra. 2010-ben az alperes által elnyert pénzből nézőtér épült, hang- és fénytechnikai eszközök kerültek beszerzésre. Ezen időponttól kezdődően az alperes az előadásokkal kapcsolatosan egyoldalú feltételeket szabott. 2011-ben, 2012-ben és 2014-ben a felperes és az alperes a mű előadása tárgyában szerződést kötöttek, 2013-ban - megállapodásuk hiányában - a mű nem került bemutatásra. Az alperes megkísérelte megvásárolni a mű szerzőitől a Passió játszási jogát, majd ennek sikertelenségét követően új passiót íratott, amit úgy kísérelt meg bevezetni a köztudatba, s úgy jelenít meg, mintha az előző, a Polányi Passió folytatása lenne. Az alperes a rendezvényt a 14 év alatt bevezetett pünkösdi időszak ugyanazon napjaira, ugyanazon kezdési időponttal hirdette meg. Az Önkormányzat honlapján (www.magyarpolany.hu), oly módon hirdeti az „új passiót”, hogy az összetéveszthető a Polányi Passióval. Az alperes által létrehozott Facebook oldalra feltöltésre kerültek a korábbi évek előadásairól készült képek, az új mű címe Magyarpolányi Passió, mely összetéveszthető a Polányi Passió címmel.

A felperes jogi álláspontja szerint az alperes magatartása a tisztességtelen piaci magatartás és versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény 2.§-ában meghatározott üzleti tisztesség követelményeibe és a tisztességtelen verseny tilalmába ütközik. Kifejtette, hogy az üzleti tisztesség feltétele a szerzői jogok, különösen a felperesre ruházott felhasználási jog és a felperes személyiségi jogainak érdekében történő tisztességes eljárás kötelezettségét fejezi ki. Kifejtette, hogy az alperes a felperes nevével és azon szerzői mű címével, melynek kizárólagos felhasználására a felperes jogosult, azonos című mű megíratásával, annak azonos helyszínen és időpontban való színrevitelével, a felperes által a nyilvánossághoz közvetített mű előadásáról készült képi anyag felhasználásával és a két mű közötti azonosság, illetve folytatóságosság látszatának a keltésével a törvény 6. és 6/A.§ (1) bekezdésében meghatározott tilalomba ütköző magatartást tanúsított. Ezzel megsértette a felperes névviseléshez és képmáshoz való jogát, magatartása a Ptk. 1:3.§-ban szabályozott jóhiszeműség és tisztesség követelményével is ellentétes. Hivatkozott arra is, hogy azzal párhuzamosan, hogy az alperes felhasználta és kihasználta a felperes felhasználási jogával érintett műalkotást, a felperes minden megjelenési lehetőségét ellehetetlenítette, a felperes ismertségét megalapozó művet minden lehetséges eszközzel kiszorította az előadás

lehetőségéből azzal, hogy 2015-ben az új passiójáték időpontját ráültette az előző évi időpontjára, a területhasználat rendjét, feltételeit a felperes hátrányára változtatta meg.

Hivatkozott arra a felperes, hogy a felhasználási szerződéssel a szerzői jog vagyoni részjogosítványait teljes körűen megszerezte, a mű nyilvánosságához közvetítésére kizárólagos jogot szerzett. Kifejtette, hogy a tevékenysége nem profitorientált, bevétele az alapító okiratában rögzítetteknek megfelelően kizárólag az ott meghatározott kulturális célra használható fel. Szükségszerű azonban a felperes részéről gazdasági tevékenység kifejtése a mű életben tartásához. Szervező tevékenysége, az előadásból befolyó bevételek felhasználása gazdasági tevékenységnek, piaci magatartásnak minősül. Hivatkozott arra, hogy előadásához reklámérték kapcsolódik. E vagyoni értékű jog bitorlását valósította meg az alperes azzal, hogy a felperes által színre állított műről készült képeket felhasználta, azokat a saját maga által színre vitt mű folytatásaként tüntette fel. Álláspontja szerint az alperes annyiban minősül a felperes versenytársának, hogy saját maga íratott egy új művet. A felperes szolgáltatását versenyjogi értelemben a mű nyilvánosságához való közvetítésében jelölte meg, amihez a mű előadásán kívül annak minden formában való megjelenítése, pl. a képi anyag nyilvánosságra hozatala is hozzá tartozik.

A felperes személyhez fűződő jogainak sérelme körében kifejtette, hogy a képmáshoz fűződő jogát akként értelmezi, hogy nem magának a jogi személyiségű felperesnek a képmásáról, hanem a műalkotáshoz kapcsolódó képmás felhasználásáról van szó, melynek megjelenítése reklám értékű. A névviseléshez való jog sérelme körében arra hivatkozott, hogy a felperes rövidített neve, a Polányi Passió és az azonos címen ismertté vált mű megnevezését az alperes felhasználta, ezzel sértette a felperes névviseléshez való jogát. Hivatkozott arra is, hogy az alperes által létrehozott Facebook oldal megjelölése (Magyarpolányi Passió) a felperesi egyesület nevével megegyezik. A felperes kifejtette, az alperest az előadásról készült képek szabad felhasználásának joga nem illette meg, mivel az előadás sem tömegrendezvénynek, sem nyilvános közszereplésnek nem minősíthető.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

Azzal védekezett, hogy sem a versenyjogi szabályokat, sem a felperes személyiségi jogait nem sértette meg. Álláspontja szerint sem a felperes, sem az alperes tevékenysége nem illeszthető bele a versenyjogi fogalomrendszerbe. A felperesi egyesületet az alperesi önkormányzat versenytársaként nem lehetett értelmezni, hiszen mindkét szervezet nonprofit, egyik sem vállalkozás, és a mű bemutatása tekintetében nem gazdasági, hanem kulturális tevékenységet végez. Alperesi oldalról a passióhoz kapcsolódó gazdasági tevékenység abban áll, hogy a hozzá befolyó bevételeket a felpereshez továbbította, a mű színre vitelére fordította. Állította, a rendezvény ténylegesen nem volt gazdasági esemény, abból nyereség nem származott.

Hivatkozott arra is, hogy a Polányi Passió létrehozásában és kezdeti finanszírozásában a felperesnek semmilyen érdeme nincs. A Polányi Passiót 1993-ban az alperes hívta életre, rendezte és finanszírozta 2004-ig. A Tömör Péter által írt és rendezett Polányi Passió létrehozása és sikeressé tétele az alpereshez és az általa fenntartott intézményekhez fűződik. A

mű 2001-es létrejöttekor és bemutatásakor a felperes nem létezett. Állította, a passiójátás hagyománya Magyarpolányban 1993-ban kezdődött, az előadást már 1995-ben is Polányi Passiónak hívták. Állította az alperes, hogy az 1993-2001. között kialakult hagyományra építve íratta meg az alperes képviseletében eljárva az akkori polgármester - a felperes jelenlegi elnöke - a Polányi Passió című művet. A Polányi Passió még 2002-ben és 2003-ban is az alperes szervezésében valósult meg, a szervezést csak 2004 után adta át a felperesnek. 2004-2006. között az alperes minden évben támogatást folyósított a felperesnek, 2008-tól többször is kamatmentes kölcsönrel segítette a felperes működését. 2010-ben nézőteret, fény- és hangtechnikát vásárolt, felújította a Kálvária összes lépcsőjét és stációját a Polányi Passió problémamentes megrendezése céljából. A tulajdonát képező eszközöket és a vagyongazdálkodásában álló helyszínt (Templom-domb és Kálvária 685. és 699. hrsz.) a szereplők, szervezők öltözését, étkezését szolgáló önkormányzati tulajdonú iskolaépületet minden évben térítésmentesen bocsátotta a felperes rendelkezésére.

Hivatkozott arra, hogy a felperes a Magyarpolányi Passió című mű szerzőivel kötött szerződést tíz éven keresztül konzekvensen megsértette azzal, hogy a művet minden platformon Polányi Passiónak nevezte. A Veszprém Megyei Értéktárba való felvétel kérelmezésekor is így nevezte meg. Állította, hogy Tömöry Péter író-rendezővel 2000-2004. között az alperes állt szerződéses kapcsolatban, a mű létrehozására irányuló megbízást is az alperes adta. Az új passiójátéknak azért adta a Magyarpolányi Passió címet, mert ezzel is érzékeltetni kívánta az előadás megújulását, azt, hogy az a 2001 óta játszott Polányi Passió című előadástól eltér. Állította az alperes, minden lehetséges fórumon, sajtótájékoztatón a sajtóban megjelent cikkekben, a honlapon és plakátokon egyértelműen jelezte és hangsúlyozta, hogy a Magyarpolányi Passió 2015-ben új darabként, új zenével, új rendező rendezésében, új főszereplő közreműködésével kerül előadásra.

Az alperes nem vitatta, hogy a felperes által színre vitt mű előadásáról készült képeket a saját maga által színre vitt mű reklámozása során felhasználta, de arra hivatkozott, hogy az 1993-tól kezdődően színre vitt valamennyi passióról feltett képeket a Facebook oldalára, ezzel a passió kontinuitását igyekezett bemutatni.

Az alperes vitatta, hogy a felperes személyiségi jogait megsértette. A névviseléshez való jog sérelme körében hivatkozott arra, hogy Magyarpolány Község Önkormányzata, mint művészeti tevékenységet folytató jogi személy neve nem téveszthető össze a Magyarpolányi Passió Kulturális és Hagyományőrző Egyesület, mint hasonló tevékenységet folytató jogi személy nevével. Hivatkozott arra is, hogy a mű nevének megkülönböztető toldással való használatával is érzékeltette, hogy 2015-ben új előadás kerül bemutatásra. Hivatkozott arra is, hogy - a felperes állításával ellentétben - bejegyzett rövidített elnevezése nincsen, a felperesnek legfeljebb saját használatában lehetett rövidített neve a Polányi Passió. A képmáshoz való jog kapcsán arra hivatkozott, hogy nincs szükség az érintett hozzájárulására a felvétel elkészítéséhez és felhasználásához tömegfelvétel és nyilvános közéleti szereplésről készült felvétel esetén. Állította, a felvételek nyilvános színházi előadásról készültek, a fotók készítője bocsátotta azokat az alperes rendelkezésére. A képek felhasználásához az alperes álláspontja szerint a felperes hozzájárulására nem volt szükség. Hivatkozott arra is, hogy a felperes jelzését követően a képeket azonnal eltávolította a Magyarpolányi Passió Facebook

oldaláról. Állította, a 2001-2014-ig tartó időszakban a felek között nem volt arra vonatkozó megállapodás, hogy az előadásokról készíthető-e képfelvétel és az milyen feltételekkel használható fel.

Álláspontja szerint a Magyarpolányi Passió Facebook oldalról a felperes jelzését követő 24 órán belül eltávolított képek semmilyen gazdasági előnyszerzésre vagy reklámtevékenység kifejtésére nem lehettek alkalmasak.

A kereset az alábbiak miatt megalapozatlan.

A kereset jogalapjául megjelölt, a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (Tpv.) 2.§-a szerint *tilos gazdasági tevékenységet tisztességtelenül, különösen a megrendelő vevők, igénybe vevők és felhasználók (üzletfelek), illetve a versenytársak törvényes érdekeit sértő vagy veszélyeztető módon, vagy az üzleti tisztesség követelményeibe ütközően folytatni.*

A Tpv. 6.§-a szerint *tilos valamely forgalomképes ingó dolgot (termék) vagy szolgáltatást a versenytárs hozzájárulása nélkül olyan jellegzetes külsővel, csomagolással, megjelöléssel - ide értve az eredetmegjelölést is - vagy elnevezéssel előállítani, forgalmazni vagy reklámozni, továbbá olyan nevet, árjelzőt vagy egyéb megjelölést használni, amelyről a versenytársat, illetve annak termékét, szolgáltatását szokták felismerni.*

A Tpv. 6/A.§ (1) bekezdése szerint *tilos valamely termék, szolgáltatás, dolog módjára hasznosítható természeti erő, ingatlan, értékpapír, pénzügyi eszköz vagy vagyoni értékű jog (áru) értékesítésének vagy más módon történő igénybevételének előmozdítására, vagy e céllal összefüggésben a vállalkozás nevének, megjelölésének, tevékenységének népszerűsítése, vagy áru, árjelző ismertségének növelésére irányuló olyan közlés, tájékoztatás, amely közvetve vagy közvetlenül felismerhetővé teszi a vállalkozás versenytársát, vagy a versenytárs által előállított, forgalmazott vagy bemutatott, a bemutatott áruval azonos vagy ahhoz hasonló rendeltetésű árut (összehasonlító reklám), ha az d) arra vezethet, hogy a piaci szereplők a vállalkozás versenytársával, illetve a vállalkozás nevét, árját, árjelzőjét vagy egyéb megjelölését a versenytársával összetéveszthessék.*

I. A törvényszék az alperes védekezésére tekintettel elsődlegesen azt vizsgálta, hogy a Tpv. személyi hatálya a peres felekre, tárgyi hatálya a tevékenységükre kiterjed-e.

A Tpv. 1.§ (1) bekezdése szerint *a törvény hatálya a természetes és jogi személyeknek ... (együtt: vállalkozás) Magyarország területén tanúsított piaci magatartására terjed ki, kivéve, ha törvény eltérően rendelkezik. A törvényszéknek tehát abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a felperes és az alperes vállalkozásnak és egymás versenytársának minősíthető-e, tevékenységük piaci magatartásként értékelhető-e.*

A felperes egyesület, mely a 2014. március 14. napjáig hatályban volt, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (rPtk.) 62.§ (3) bekezdése szerint *elsődlegesen*

gazdasági tevékenység folytatására nem alapítható. A hatályos Polgári Törvénykönyv (Ptk.) 3:63.§ (2) bekezdése szerint egyesület gazdasági tevékenység céljára nem alapítható. A (3) bekezdés alapján az egyesület az egyesületi cél megvalósításával közvetlenül összefüggő gazdasági tevékenység végzésére jogosult. A bírósági nyilvántartás adatai szerint a felperes célja szerinti besorolása: kulturális tevékenység. A felperes alapító okirata az egyesület célját a Polányi Passió megrendezésében, szervezésében, lebonyolításában, népszerűsítésében és mindezekkel kapcsolatos feladatok támogatásában jelöli meg azzal, hogy az egyesület feladatainak megvalósítása érdekében kiegészítő jelleggel vállalkozási tevékenységet folytathat, annak bevételét csak céljainak megvalósítására fordíthatja.

Az alperes települési önkormányzat, mely a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.) 13.§ (1) bekezdésének 7. pontjában meghatározott önkormányzati közfeladatként nyújt kulturális szolgáltatást, támogat előadó-művészeti szervezetet, védi a helyi kulturális örökséget, támogatja a helyi közművelődési tevékenységet.

A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (Ötv.) 2011. december 31. napjáig hatályban volt 8.§ (1) bekezdése ezzel összhangban települési önkormányzati feladatként határozta meg a közművelődési, művészeti tevékenység támogatását. Az (5) bekezdés kimondta, hogy *a települési önkormányzat a feladatai körében támogatja a lakosság önszerveződő közösségeinek a tevékenységét, együttműködik e közösségekkel.* Az Mötv. 111.§ (1) bekezdése szerint *a helyi önkormányzat költségvetése az államháztartás része.* A (2) bekezdés alapján a helyi önkormányzat gazdálkodásának alapja az éves költségvetése, ebből finanszírozza és látja el törvényben meghatározott kötelező, valamint a kötelező feladatai ellátását nem veszélyeztető önként vállalt feladatait. Az Mötv. 106.§ (1) bekezdésének b) pontja alapján *az önkormányzat saját bevételét képezi a saját tevékenységből, vállalkozásból származó bevétel.* Az Mötv. 112.§ (1) bekezdése szerint *a helyi önkormányzat feladataihoz igazodóan választja meg a gazdálkodás formáit és pénzügyi előírások keretei között önállóan alakítja ki az érdekeltségi szabályokat. Feladatai ellátásának feltételeit saját bevételeiből, más gazdálkodó szervektől átvett bevételekből, valamint központi költségvetési támogatásból teremti meg.* Az Ötv. tartalmilag azonos rendelkezései a 81.§ (2) bekezdése, mely kimondta, hogy az önkormányzat a feladatai ellátásának feltételeit saját bevételekből, átengedett központi adókból, más gazdálkodó szervektől átvett bevételekből, központi költségvetési normatív hozzájárulásokból, valamint támogatásokból teremti meg. Az Ötv. 82.§ (1) bekezdésének b) pontja az önkormányzat saját bevételeként határozta meg a saját tevékenységből, vállalkozásból származó nyereséget.

Sem a felperes, sem az alperes nem minősül a szó köznapi, gazdasági vagy jogi értelmében vállalkozásnak, de gazdasági tevékenységet mindkét jogi személy végezhet és végez. A Tpvt. személyi hatálya nem szűkül le a köznyelvi, jogi vagy közgazdasági értelemben vett vállalkozásokra, hanem a tárgyi hatály (Magyarország területén tanúsított piaci magatartás) alá tartozó tevékenységet végző valamennyi jogalany vállalkozásnak minősül a törvény fogalomrendszerében. A törvény indokolása szerint „a tárgyi és személyi hatályra vonatkozó rendelkezések kellően általános megfogalmazásukkal kizárják, hogy valamely tisztességtelen vagy versenykorlátozó piaci magatartás tanúsítója a törvény hatályára hivatkozva elkerülhesse a jogkövetkezményeket. A törvény alanyi hatályát olyan szélesen vonja meg, hogy az kiterjed mindenkire, illetve minden szervezetre, aki vagy amely piaci magatartást tanúsít vagy

tanúsíthat. Ezáltal a tárgyi hatály (valamilyen, a törvényben szabályozott magatartás, cselekmény) határozza meg közvetve az alanyi hatályt. A szóban forgó piaci szereplőket a törvény egységesen vállalkozásnak minősíti. Az alanyi hatály e felfogása összhangban van azzal a megközelítéssel, amely az Európai Bíróság joggyakorlatában alakult ki, az EGK szerződés 85. és 86. cikkeiben használt „vállalat, vállalkozás” kifejezés lehető legszélesebb értelmezésére”.

A fentiekre tekintettel a törvényszék azt vizsgálta, hogy a felperes és az alperes tevékenysége piaci magatartásnak tekinthető-e. A piaci magatartás fogalmát a Tpvt. nem definiálja. A Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa elvi jelentőségű döntésében (Vj-83/1998.) kimondta, hogy a piaci magatartás tanúsításának nem szükséges feltétele az, hogy annak eredményeként a vállalkozás nyereséghez (profithoz) jusson. Közömbös, hogy a Tpvt. 11.§ (1) bekezdése szerinti döntést hozó vállalkozások társadalmi szervezete nonprofit módon működik-e: a tagjai érdekében tevékenykedő, őket képviselő vállalkozások társadalmi szervezetének ugyanis magának nem kell piaci magatartást tanúsítania ahhoz, hogy magatartása versenyjogilag értékelhető legyen (Vj-1/2008.).

Mindebből következik, hogy a versenyjogi gyakorlatban egy jogalany nonprofit jellege és civil szervezet mivolta nem zárja ki annak vállalkozás minőségét. A felperes tevékenysége (egy zenés színmű közvetítése a nyilvánossághoz: az előadások megszervezése, rendezése, reklámozása, belépőjegyek értékesítése) a Tpvt. 6. és 6/A.§ fogalomrendszerében szolgáltatásnak, gazdasági tevékenységnek, ezáltal piaci magatartásnak minősül.

Az alperes tekintetében a törvényszék mérlegelte azt a körülményt, hogy a per tárgyát képező tevékenysége (a kulturális rendezvény anyagi támogatása, az ahhoz szükséges ingatlanok és ingóságok rendelkezésre bocsátása, a bevételek kezelése, egy művészeti alkotás megrendelése, reklámozása, a nyilvánossághoz való közvetítése) önkormányzati közfeladatot valósít meg. A GVH Versenytanácsa a hatósági jogkör gyakorlása tekintetében mondta ki, hogy az piaci hatású lehet ugyan, de ettől még nem minősül piaci magatartásnak, ezért versenyfelügyeleti eljárásban nem szankcionálható (Vj-164/1998.), valamint a teljes egészében központi költségvetési forrásból (konkrét esetben az Egészségbiztosítási Alapból) finanszírozott szolgáltatási kötelezettség tekintetében mondta ki, hogy az nem minősül piaci magatartásnak (Vj-73/2008.).

Mindezekre tekintettel a törvényszék megítélése szerint versenyjogi értelemben mind a felperes, mind az alperes vállalkozásnak, tevékenységük piaci magatartásnak minősülhet. Az alperes egyes cselekményeinek versenyjogi minősítésénél azonban elengedhetetlen a közfeladat ellátásának szem előtt tartása.

II. A felperes keresetével az alperes 2015-ben tanúsított következő magatartását sérelmezi.

1.) A Magyarpolányi Passió című mű megírása és a pünkösdi időszakban, a magyarpolányi Templom- és Kálvária-dombon történő előadása – a mű címének a Polányi Passió című művel és a felperes nevével való összetéveszthetősége miatt („ráültetés” a felperesi műre, jellegbitorlás, a névviseléshez való személyiségi jog sérelme).

2.) A Magyarpolányi Passió meghirdetése, reklámozása során a Polányi Passióval való kontinuitás látszatának keltése, a felperesi mű előadásáról készült képek felhasználása (a felperes reklám értékű jogainak bitorlása, összehasonlító reklám, a képmáshoz fűződő személyiségi jog sérelme).

3.) A felperesi előadás helyszínéül szolgáló ingatlanok területfelhasználásának korlátozása, a felperesi mű szokott időpontban történő előadásának megakadályozása (a felperes kiszorítása a piacról, tisztességtelen piaci tevékenység).

Az alperes 2015-ben kifejtett tevékenysége versenyjogi minősítéséhez elengedhetetlen a korábbi, 2001-2014. közötti időszak vizsgálata a felek jogviszonya és piaci magatartása tekintetében.

A felek egyező perbeli tényállítása és az általuk becsatolt okiratok bizonyítják, hogy a Magyarpolányi Passió című zenés irodalmi művet a szerzői 2001-ben írták meg és az ugyanebben az évben került bemutatásra. A 2011. július 3-án, 2012. április 28-án és 2014. április 25-én kelt együttműködési megállapodások tényként rögzítik, hogy 2001-ben és az azt követő két évben az alperes rendezte meg a Polányi Passió elnevezésű rendezvényt. A felperes az ezzel ellentétes tényállítását nem bizonyította. A felperes jogalanyiságát a bírósági nyilvántartásba való bejegyzéssel 2001. november 16. napján szerezte meg. Helytállóan mutatott rá az alperes, hogy a bejegyzését megelőzően a felperes tevékenységet nem fejthetett ki, 2001-ben a Passió szervezője nem lehetett. Az együttműködési megállapodások és a 2004. június 13-án kelt Tömöry Péter író, Bakos Árpád zeneszerző és a felperes között létrejött megállapodás is bizonyítja, hogy a felperes a szerzői mű felhasználási jogait 2004-ben szerezte meg, ettől az évtől vette át a Passió rendezését.

A mű szerzőivel kötött megállapodás a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény V. Fejezetében szabályozott felhasználási szerződés. A szerzői jogi törvény 43.§ (1) bekezdése kimondja, hogy *a felhasználási szerződés csak kifejezett kikötés esetén ad kizárólagos jogot. Kizárólagos felhasználási engedély alapján csak a jogszerző használhatja fel a művet, a szerző további felhasználási engedélyt nem adhat és maga is csak akkor marad jogosult a mű felhasználására, ha ezt a szerződésben kikötötték.* A 45.§ (1) bekezdése szerint *a felhasználási szerződést írásba kell foglalni.* A felperes felhasználási szerződéséből annak exkluzív jellege nem tűnik ki, a szerződésben nem került kikötésre, hogy a felperest kizárólagos felhasználási jog illetné meg. A kizárólagosság bizonyítására a mű egyik szerzőjének a peres eljárás során tett írásbeli nyilatkozata - mely szerint a Magyarpolányi Passió előadásainak felhasználási jogait a műalkotás megszületésétől kezdődően kizárólagosan a felperes számára biztosította - alkalmatlan. Tömöry Péter nyilatkozata legfeljebb a nyilatkozat megtételétől a jövőre nézve lehet alkalmas joghatás kiváltására, nem pótolja azonban a mű másik szerzőjének akaratnyilatkozatát és a felhasználási jogosultság kezdő időpontja vonatkozásában kifejezetten ellentétes a felhasználási szerződésben foglaltakkal.

A felek együttműködési megállapodásai kétséget kizáróan bizonyítják, hogy 2001-2003. között az alperes, 2004-től kezdődően a felperes rendezte a Polányi Passiót (a 2013. év kivételével, amikor az a felek megállapodásának hiányában nem került megrendezésre). Az együttműködési megállapodások és az alperes főkönyvi kivonatai is bizonyítják, hogy az alperes 2004-től is támogatta a passió megrendezését, vissza nem térítendő támogatással, kamatmentes kölcsönökkel, munkaerő biztosításával, ingatlanok térítésmentes használatba adásával. 2010-2012-ben az alperes beszerezte és a felperes rendelkezésére bocsátotta a mű előadásához szükséges tárgyi eszközöket. Szerződésükben a felek együttműködési szándékukat és ennek módját - a pénzügyi együttműködésre és elszámolásra is kiterjedően - rögzítették. Tartalma szerint az együttműködési megállapodás klasszikus szponzori szerződés, amelyben a szponzor (alperes) arra vállal kötelezettséget, hogy pénz, vagy természetbeni szolgáltatás útján támogatja a szponzoráltat (felperest), aki ellenszolgáltatásként a szponzorált tevékenysége kifejtésén túl kötelezettséget vállal arra is, hogy tevékenységét a szponzor a saját tevékenysége során felhasználhatja. A szerződés IV.10. pontjában a felperes kötelezettséget vállalt arra, hogy bármilyen sajtómegjelenése esetén feltünteti, hogy a Polányi Passió az alperes támogatásával valósul meg.

A felek 2001-től 2014-ig tartó de facto együttműködése és ezen belül a 2011., 2012., 2014. években szponzori szerződésben is rögzített együttműködése nem hagy kétséget afelől, hogy a közös kulturális és gazdasági céljuk érdekében együttműködve közös gazdasági tevékenységet fejtettek ki. Ebben az időszakban piaci magatartásuk szempontjából nem minősíthetők egymás versenytársának. Ez a körülmény egyrészt a szóban forgó időszakban kizárja egymás közti relációjukban a tiltott versenyjogi magatartások - az üzleti tisztesség követelményeibe ütköző gazdasági tevékenység, a jellegbitorlás és az összehasonlító reklám – értelmezhetőségét, másrészt kihat a perbeli időszakban a feleket az együttműködésük tárgyát képező szolgáltatással kapcsolatban megillető jogokra.

A 2014. évet követő időszakban a felek gazdasági együttműködése befejeződött. Erre tekintettel amennyiben ugyanazon a piacon hasonló gazdasági tevékenységet folytatnak, potenciálisan egymás versenytársának minősülhetnek. A Tpv. által a tisztességtelen verseny tilalma körében nevesített magatartások - a tisztességtelen gazdasági tevékenység, a jellegbitorlás és az összehasonlító reklám - szabad piacot és szabad versenyt feltételez.

A fenti 3.) magatartás körében a törvényszék az alábbiakat rögzíti.

A felperes szolgáltatása annak jellegénél fogva és a 2004. június 13-án kelt felhasználási szerződés kikötése szerint csak meghatározott helyszínen nyújtható („a mű nem adható elő máshol, csak a magyarpolányi Kálvária-dombon”). A Magyarpolány 685. és 699. hrsz-ú ingatlan a felek egyező nyilatkozata szerint egyházi tulajdonban és az alperes vagyongazdálkodásában áll. A tulajdonjog részjogosítványát képező rendelkezési jog Ptk. 5:30.§ (1) bekezdésében meghatározott fogalmából következik, hogy *a tulajdonost megilleti az a jog, hogy a dolog birtokát, használatát vagy hasznai szedésének jogát másnak átengedje*. Az ingatlan tulajdonosa, illetve vagyongazdálkodója jogánál fogva az alperes az ingatlan használatának átengedésére irányuló szerződés hiányában szabadon dönt arról, hogy az ingatlant a felperes rendelkezésére bocsátja-e, amennyiben igen, mikor és milyen feltételekkel. E magatartása

nemcsak látszólag jogszerű. Bármely, művészeti alkotások előadásának helyszínétől szolgáló ingatlan (pl. színház, koncertterem, stadion) tulajdonosát megilleti az a jog, hogy az általa befogadott produkciókat megválassza. Ez nemcsak a tulajdonjog tartalmából, hanem a szerződési szabadság Ptk. 6:59.§ (1) bekezdésében rögzített elvéből is következik. A felperes szolgáltatását - annak a felhasználási szerződésen alapuló helyszínhez kötöttsége okán - nem tudja szabad piacra vinni, kizárólag az alperes rendelkezése alatt álló ingatlanon nyújthatja. Az ingatlanon azonban a felperes - piaci terminológiával - monopolhelyzetben van, a fent kifejtettek alapján jogszerűen.

A fentiekre tekintettel az alperes felperes által sérelmezett fent 3.) számmal jelölt tevékenysége (a felperes kizorítása a piacról) nem ütközik a tisztességtelen verseny tilalmába.

A fenti 1.) magatartás körében a törvényszék jelentőséget tulajdonít a következő tényeknek is.

A 2004. június 13-án kelt felhasználási szerződés szerint a felperes által a nyilvánossághoz közvetített mű címe Magyarpolányi Passió. Ezzel szemben a felperes törvényes képviselője és az alperes egyező tényállítása szerint a felperes a művet mindig minden fórumon Polányi Passióként reklámozta. Ezt támasztják alá a felek között létrejött együttműködési megállapodások, továbbá ez a mű felperesi alapító okiratban megjelölt címe is. Tekintettel arra, hogy a felperes szolgáltatása Polányi Passió néven épült be a köztudatba, ez a szolgáltatás megjelölése, amelyről azt és a felperest szokták felismerni. Az alperes által a nyilvánossághoz Magyarpolányi Passió címen közvetített mű (szolgáltatás) nevében ehhez képest megkülönböztethető toldat szerepel. Az alperes honlapjáról, a magyarpolany.hu oldalról letöltött reklámanyagban feltüntetésre került, hogy „új passiót mutat be a falu apraja-nagyja az Önkormányzat és az Egyházközség támogatásával”, valamint az „új darab” kifejezés is. Emellett a szövegírók, a zeneszerző és a Jézust alakító színész nevének feltüntetése is egyértelművé teszi, hogy az alperes szolgáltatása nem azonos a felperes szolgáltatásával.

A szerzői mű címéből a Passió megnevezés a műfajra utal, míg a „Magyarpolányi”, illetve „Polányi” szó versenyjogi értelemben kvázi származásmegjelölésként értelmezhető. A Legfelsőbb Bíróság egy eseti döntésben kimondta, hogy a származásmegjelölés használata mindenkit megillet, aki az adott földrajzi területen olyan (az idézett jogesetben vendéglátóipari) szolgáltatást nyújt, amelynek megjelölésére a földrajzi árujelzőt használják - a földrajzi név használata azonban adott szóösszetételben az összetéveszthetőség miatt sértheti a versenytárs törvényes érdekeit és így ellentétes az üzleti tisztesség követelményeivel (BH.2004.480). A „Magyarpolányi” és a „Polányi” megnevezés eltérése biztosítja, hogy a felperest és az alperest egyaránt megillető származásmegjelölés ellenére az általuk nyújtott szolgáltatások ne legyenek összetéveszthetők. Erre tekintettel a törvényszék megítélése szerint az alperes 1.) számmal jelzett magatartása a Tpv. 6.§-a szerinti jellegbitorlást nem valósít meg.

A fenti 2.) magatartás körében a törvényszék a következőket emeli ki.

Nem volt vitás, hogy az alperes az általa létrehozott Magyarpolányi Passió című Facebook oldalon közzétette a felperes szolgáltatásáról, az általa bemutatott előadásról készült képeket. Az alperes a honlapján és a Facebook oldalán is az 1993-ban kezdődött magyarpolányi passiójátzás hagyományát mutatja be és annak tényszerű folytonosságát hangsúlyozza. 1993-tól 2003-ig az alperes szervezésében, 2004-től 2012-ig, majd 2014-ben a felperes szervezésében, de az alperes támogatásával és együttműködésével valósult meg a passió. Ennek alperes általi bemutatásában a bíróság megítélése szerint a kulturális közfeladat jelleg dominál és csak másodlagosan tekinthető a 2015-ben az alperes által színre vitt mű, mint szolgáltatás reklámjának, illetve piaci magatartásnak. Tekintettel arra, hogy a Polányi Passió nyilvánosságához való közvetítésének a felperes a perbeli időszakban nem volt kizárólagos jogosultja és a szponzori szerződés alapján a felperes köteles volt a 2011., 2012., 2014. években a mű minden sajtómegjelenése esetén az alperes nevét feltüntetni, a nyilvános előadásokról készült fényképfelvételek alperes általi felhasználása nem jogellenes, nem meríti ki a jellegbitorlás és a tiltott összehasonlító reklám törvényi tényállását.

Kiemeli a bíróság, hogy a Tpvt. 2-7.§-okban foglalt rendelkezéseinek megsértése miatti jogkövetkezmények közül a Tpvt. 86.§ (2) bekezdésének e) pontjában meghivatkozott személyiségi jogsértés még abban az esetben sem valósult meg, amennyiben az alperes felperes által sérelmezett magatartása egyébként a versenyjogi szabályokba ütközne.

A Ptk. 3:1.§ (3) bekezdése szerint *a jogi személy személyhez fűződő jogaira a személyiségi jogokra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni, kivéve, ha a védelem jellegénél fogva csupán az embert illetheti meg.*

A Ptk. 2:43.§ f) pontjában és a 2:49.§-ban nevesített névviseléshez való jog tartalma egyrészt a név viselőjének azonosíthatósága, másrészt a többi jogalanytól, a közösség többi tagjától való megkülönböztetetheisége. Megalapozottan hivatkozott arra az alperes, hogy a névviselési jog sérelme a peres felek által viselt nevek viszonylatában értelmezhető, és ebben a relációban az összetéveszthetőség nem áll fenn. A felperes nevét, a Magyarpolányi Passió Kulturális és Hagyományörző Egyesület nevet az alperes jogosulatlanul nem használta fel, a Magyarpolányi Passió című mű színrevitelével nem sérti a felperes névazonosságát és névkizárólagosságát, különös tekintettel arra, hogy a felperes saját nyilatkozata szerint nevét Polányi Passió formában használja, mintegy rövidített, de be nem jegyzett elnevezésként.

A Ptk. 2:43.§ g) pontjában és a 2:48.§-ban nevesített képmáshoz való jog a jogi személyiségű felperes vonatkozásában értelmezhetetlen, e jog a felperest nem illeti meg. A jogi személy képmással nem rendelkezik, így nonszensz annak vizsgálata, hogy képmása elkészítéséhez és felhasználásához hozzájárulást adott-e. E személyiségi jog nem mosható össze a felperes gazdasági tevékenysége körében nyújtott szolgáltatását megjelenítő képfelvétellel.

A fentiekre tekintettel a törvényszék a keresetet elutasította.

A törvényszék arra tekintettel mellőzte az alperes Tihanyi György kihallgatására irányuló indítványát, hogy a fényképfelvételek elkészítésére és felhasználására vonatkozó jogosultságnak a per eldöntése szempontjából a fentiek miatt jelentőséget nem tulajdonított.

A felperes pervesztességénél fogva a Pp. 78.§-a alapján viseli az alperes perköltségét, melyet a bíróság 500.000,- Ft pertárgyérték alapulvételével a 32/2003. IM. rendelet 3.§ (2) bekezdésének a) pontja alapján 25.000,- Ft+27% ÁFA, összesen 31.750,- Ft összegben állapított meg. A felperes illetékmentességére tekintettel a feljegyzett kereseti illetéket a 6/1986. IM. rendelet 14.§-a alapján az állam viseli.

Veszprém, 2016. május 11.

dr. Cseke Ivett s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

